

Vprašanja za ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

Vprašanja občinstva iz spletne klepetalnice ob prenosu v živo 1. nacionalne konference Spodbujamo zelena delovna mesta 7. 11. 2013

- 1. Ali boste v kratkem objavili razpis za spodbujanje socialnega podjetništva, pri čemer ne boste, tako kot v preteklosti, razdeljevali nepovratnih sredstev idejam, ki na dolgi rok ne bodo vzdržne? Predlagam, da so razpisi pogostejši (vsakoletni) za manjšo število projektov, ki bodo morali izkazati dolgoročno vzdržnost. S poostrenimi pogoji boste tako preprečili, da se javni denar vsaj v nekaterih primerih dobesedno meče skozi okno. Na drugi strani pa odlične ideje, ki bi denar za zagon potrebovale v tem trenutku propadajo.**

Na podlagi določb 29. člena Zakona o socialnem podjetništvu je naloga Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti v sodelovanju z vsemi resornimi ministrstvi, ki so pristojna za področja socialnega podjetništva, pripraviti program ukrepov za izvajanje strategije razvoja socialnega podjetništva za posamezno koledarsko leto ali plansko obdobje.

Nekatere aktivnosti, ki so opredeljene v strategiji, so bile izvedene v letu 2013, ministrstvo pa pripravlja program ukrepov za leti 2014 in 2015. Ukrepi bodo strukturirani tako, da bodo natančno določali: cilje, vsebino, ciljne skupine, katerim je ukrep namenjen, pogoje za vključitev v posamezno aktivnost ter način izvajanja aktivnosti, vrsto in višino upravičenih stroškov v okviru aktivnosti, obdobje izvajanja aktivnosti, izvajalce ali podizvajalce posameznega ukrepa, vire in obseg sredstev za financiranje ter opredelitev, ali aktivnost predstavlja državno pomoč, način poročanja ter merila za ocenjevanje doseganja ciljev.

V okviru našega resorja na podlagi programa ukrepov načrtujemo financiranje aktivnosti spodbujanja zaposlovanja ranljivih skupin (subvencije za zaposlitev, javna dela v okviru aktivne politike zaposlovanja, itn.).

Glede razpisov v podporo socialnemu podjetništvu pa pojasnjujemo, da sta bila izvedena že dva javna razpisa za spodbujanje socialnega podjetništva (podelilo MDDSZ, EU udeležba), in sicer v letu 2009, za katerega je bilo namenjenih 2 milijona evrov (izbranih 9 projektov) in v letu 2012, za katerega je bilo namenjenih 4,5 milijona evrov (izbranih 17 projektov). Glede na to, da je bil zadnji razpis podeljen za obdobje do leta 2015, MDDSZ v kratkem ne načrtuje novega javnega razpisa. Priložnost za nove spodbude bodo lahko v okviru nove finančne perspektive EU, kjer bomo nedvomno upoštevali pripombe in izkušnje iz dosedanjih dveh razpisov, zlasti da se bo (še bolj) vrednotil tudi sam poslovni načrt (kot npr. izvedljivost projekta, finančna vzdržnost, vizija poslovanja po izteku subvencioniranja s strani države ipd.).

- 2. Ali so kakšne možnosti za samozaposlitev na področju kmetijstva ali vrtnarstva?**

Glede možnosti za pridobitev subvencije za samozaposlitev na splošno pojasnjujemo naslednje:

Ministrstvo v sodelovanju z Zavodom RS za zaposlovanje (zavod) izvaja ukrep samozaposlovanja, ki je namenjen brezposelnim osebam in iskalcem zaposlitve, katerih zaposlitev je ogrožena. Povpraševanje po obravnavanem ukrepu vedno presega višino sredstev, ki so na voljo za sofinanciranje samozaposlitev vseh oseb, ki za to izkažejo interes. Zato mora oseba poleg prijave v evidenci brezposelnih oseb izpolnjevati še pogoje za vključitev v ukrep, in sicer da:

- (1) v zadnjih 12 mesecih ni bila samozaposlena,
- (2) v zadnjih 5 letih ni prejela finančne pomoči za samozaposlitev,
- (3) je prijavljena v evidenci brezposelnih oseb vsaj 3 mesece.

Samozaposlitev pomeni registracijo samostojne dejavnosti z vpisom v Poslovni register Slovenije in prijavo v obvezna socialna zavarovanja. Nepovratna pomoč v obliki subvencije za samozaposlitev se dodeljuje po pravilu "de minimis", zato pri dodeljevanju pomoči veljajo omejitve iz Uredbe št. 1998/2006/ES o uporabi členov 87 in 88 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti pri pomoči de minimis; do "de minimis" pomoči tako niso upravičena podjetja, ki delujejo na področju primarne proizvodnje kmetijskih proizvodov iz seznama v Prilogi I k Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti, in podjetja, ki delujejo na področju predelave in trženja kmetijskih proizvodov z navedenega seznama. Navedeno pomeni, da bi bilo mogoče subvencijo za samozaposlitev dodeliti tudi za opravljanje kmetijske ali vrtnarske dejavnosti, katere proizvodi niso navedeni na seznamu v Prilogi I k omenjeni pogodbi.

3. Kako boste reševali zaposlovanje mamic po porodniški, ki so večinoma nad 30 let? Sama sem trenutno v tem položaju in se počutim skoraj drugorazredni državljan, ki ne vidi izhoda v trenutni zakonodaji.

S 1. 7. 2013 je začela veljati določba 157. člena ZPIZ-2, po kateri lahko delodajalci za zavarovance, ki niso dopolnili 26 let starosti, in matere, ki skrbijo za otroka do tretjega leta starosti, ko se prvič zaposlijo za nedoločen čas in ostanejo pri istem delodajalcu v zaposlitvi neprekinjeno najmanj dve leti, uveljavijo vračilo prispevkov delodajalca za prvo leto zaposlenosti v višini 50 %, drugo leto pa v višini 30 % prispevkov delodajalca.

4. Zakaj potrebujemo agencije za zaposlovanje, ki jih ni ravno malo in zaposlenim poberejo % od mesečnega dohodka (tudi sama sem imela takšno izkušnjo)? Vsi govorijo, da nič ne poberejo in da je to protizakonito. In zakaj plačujemo zavod za zaposlovanje?

Zavod RS za zaposlovanje v okviru izvajanja storitev za trg dela po Zakonu o urejanju trga dela (Uradni list RS, št. 80/10, 40/12-ZUJF, 21/13, 63/13-ZIUPTDSV in 63/13) zaradi usklajevanja ponudbe in povpraševanja po delavcih na trgu dela v Sloveniji in ostalih državah članicah EU, EGP in v Švicarski konfederaciji med drugim izvaja tudi storitev posredovanja zaposlitve, ki obsega aktivnosti iskanja primerne ali ustrezne zaposlitve iskalcu zaposlitve in napotitev slednjega k delodajalcu, za delodajalca pa iskanje ustreznega ali primerne delavca. Navedeno storitev je mogoče izvajati tudi v tržni obliki (za vse osebe, ne le za iskalce zaposlitve, prijavljene pri zavodu), prav tako pa veljavna zakonodaja omogoča

podelitev koncesije za izvajanje omenjene storitve v obliki javne službe (torej za uporabnike brezplačno), vendar do zdaj javni razpis za podelitev omenjene koncesije še ni bil objavljen.

Prej opisano storitev pa je treba razlikovati od področja delovanja tako imenovanih »agencij za zaposlovanje« oziroma pravnih in fizičnih oseb za opravljanje dejavnosti zagotavljanja delavcev drugemu delodajalcu, ki posredujejo delo delavca uporabniku. V praksi to pomeni, da agencija delavce, ki so zaposleni pri njej, napoti na delo k drugemu delodajalcu. Pri tem gre za tržno dejavnost, katere zavod ne izvaja (se ne izvaja kot javna služba), je pa ta dejavnost zaradi varovanja položaja in pravic tako imenovanih »agencijskih« delavcev v določeni meri normativno urejena v Zakonu o urejanju trga dela, ta ureditev pa je skladna tudi z veljavno zakonodajo EU. Na EU ravni to področje ureja Direktiva 2008/104/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 o delu prek agencij za zagotavljanje začasnega dela (UL L št. 327 z dne 5. 12. 2008, str. 9).

Zbrala: Iva Gruden, Umanotera